

ALUMNAT AMB TEA A LA PUBERTAT I ADOLESCÈNCIA

Seminari d'inclusió NEE Sant Martí
CRETDIC Barcelona ciutat
2017

A què ens referim quan parlem d'alumnes amb TEA?

L.Kanner

Hans Asperger

En comú:

- Dificultat imaginació
- Dificultat comunicació
- Dificultat interacció social

Formes particulars de:

- Instal·lar-se en el llenguatge i en la manera d'usar-lo
- Extrema i exagerada sensibilitat
- Relacionar-se amb els altres i els objectes de l'entorn
- Pensament rígid amb un repertori restringit d'activitats i interessos.

Diferències entre Pubertat i Adolescència

- La **pubertat** fa referència als canvis físics en el cos que fan que una persona sigui biològicament capaç de tenir fills. És una maduració orgànica.
- L'**adolescència**, en canvi, és el període de transició emocional i social entre la infància i la maduresa. És una maduració psicològica.

- Des de una **perspectiva sociològica**, l'adolescència és veu com un període en la vida de les persones que es defineix en relació al lloc que ocupa en les generacions: hi ha una certa experiència compartida per haver arribat al món en un moment històric determinat.
- Des de un **punt de vista psicològic**, la considerem com una etapa de la vida humana que comença amb la pubertat i es prolonga durant el temps que demana a cada jove la realització de certes tasques que li permetin assolir l'autonomia i fer-se responsables de la seva pròpia vida.

Què implica l'adolescència?

- El trencament amb la infantesa:
 - Independència dels pares
 - Identitat pròpia
- La transició cap a la vida adulta:
 - Adopció d'un sistema de valors propis

Què li passa a l'adolescent?

- Canvis Emocionals
- Canvis Físics
- Canvis Cognitius

Canvis Emocionals

- Labilitat emocional
- Crisis d'oposició
- Imaginació desbordada
- Narcisisme
- Crisi d'identitat: individual i social
- Curiositat per la sexualitat
- Importància per la pertinença al grup

I a l'adolescent amb TEA...

- Retard canvis emocionals
- Interessos immadurs per l'edat
- Ansietat
- Incomprensió
- Consciència de diferència i de soledat
- Reaccions emocionals desproporcionades i poc ajustades a la situació
- Desig frustrat de pertànyer a un grup
- Depressió

Canvis Físics

- Aparició de caràcters sexuals secundaris
- Adquisició de la maduresa sexual
- Augment en la velocitat de creixement
- Asincronia i disarmonia
 - Física
 - Gestual
 - Motora

I a l'adolescent amb TEA...

- Dificultat per reconèixer els canvis propis de la pubertat
- Dificultats en la higiene y la cura personal

Canvis Cognitius

- Raona sobre sí mateix
- És capaç de donar explicacions diferents a una mateixa situació
- Esgota lògicament totes les combinacions possibles
- Compara les hipòtesis amb els fets
- Hi ha més capacitat discursiva en front de l'actuació
- Pot “pensar pensaments”

I a l'adolescent amb TEA...

- Consciència de diferència i dificultat per pensar-se
- Dificultats per generar diferents respostes a una mateixa situació
- Pensament lògic molt concret

L' alumne amb TEA quan arriba a l'ESO

Amb què es troba?

- Dificultats a la institució
- Dificultats amb el currículum
- Dificultats a la relació

Dificultats a la Institució

- Canvi de centre
- Tutor diluït
- Canvis d'aula
- Diferents professors per diferents assignatures
- Augment dels moments poc estructurats

Dificultats amb el Currículum

- Major exigència en l'autonomia i en les funcions executives
- Augment de les demandes curriculars
- Ensenyament més abstracte

Dificultats a la Relació

La impossibilitat per:

- Entendre les emocions
- Preveure conducte dels altres
- Mantenir una conversa

Dificultats per
establir relacions
amb els iguals

- Manca d'habilitats socials
- La manera particular d'apropar-se als altres fa que els vegin com:
 - Friquis, "Empollons", Cerebritos, Extravagants, Mal educats, Rígid, Raros, Dèspotes

Què ha de fer?

Què pot fer?

Estratègies

- Institucionals
- Metodològiques
- Curriculars
- Relacionals

Institucionals

Gestió dels espais

- Mínim canvi d'espais
- Flexibilitat per entrar i sortir de la classe
- Possibilitat de fer patis alternatius
- Proporcionar un lloc segur i tranquil on pugui anar en situació d'estrès

Gestió dels suports

- Mediator pel noi i per la família
- Tutor + hores
- Rebuda a primera hora
- Acomiadament

Facilitar treball d'equip

- Reunions periòdiques de l'equip docent

Metodològiques

- Planificació i organització:
 - Rutines estructurades i previsibles
 - Anticipació dels canvis
 - Afavorir l'ús de l'agenda
 - Establir conjuntament amb ell unes normes de funcionament
- Organització de les tasques d'una manera pautada
 - Explicitació dels passos a seguir per realitzar una activitat: inici, desenvolupament i final, assegurant-nos que coneix quin és el final esperat
 - Ajustar la tasca en funció de les seves possibilitats
 - Suports visuals

Curriculars

- Donar exemples concrets per arribar a conceptes més abstractes
- Ajudar-lo a entendre la idea global del text, fent preguntes curtes, amb respostes tancades i concretes, utilitzant si cal, suports visuals
- Adaptar l'avaluació a les seves característiques
- Facilitar les eines suficients per portar a terme les tasques
- Afavorir l'aprenentatge a través dels seus interessos limitant-ne l'ús excessiu

Relacionals

- Evitar l'aïllament
- Fomentar el treball en grup
- No permetre burles, bromes
- Potenciar les capacitats per afavorir la relació amb el grup
- Explicitar el significat de les ironies i els dobles sentits
- Donar-li estratègies perquè trobi habilitats socials funcionals
- Treballar amb el grup el respecte, la tolerància a les diferències i la comprensió.

I la família?

- Alt nivell d'angoixa
- Dificultats d'acceptació
- Sentiments de culpabilitat
- Incomprensió

Estratègies

- Valorar el moment en què es troben
- Sentir propera l'escola per ajudar a l'alumne
- Actitud oberta i comprensiva
- Contacte continuat:
 - Importància de tenir un únic mediador al llarg de l'escolaritat.

Bibliografia

Revista Digital

- www.eipea.cat

Llibres escrits per persones amb autisme.

- Grandin, Temple.: *Pensar con imágenes*. Alba, 2006.
- Tammet, Daniel.: *Nacido en un día azul*. Sirio, 2006.
- Willians, Donna.: *Alguien en algún lugar: Diario de una victoria contra el autismo*. N.E.ED. Ediciones, 2012.

Obres literàries

- Haddon Marc.: *El curiòs incident del gos a mitjanit*. La Magrana 2003
- Lienas Gemma.: *El rastre brillant del cargol*. Grup 62, 2014

Documentals

- “Unes altres veus”.
<https://www.youtube.com/watch?v=bE0yW3AogOQ>

